

WSPÓLNA KOMUNIKACJA 5

KOLOROWA MAPA INWESTYCJI 7

HISTORYCZNIE O WYRSKIEJ POCZCIE 11

Ważne telefony

Urząd Gminy Wyrach, ul. Główna 133, 43-175 Wyrach
Tel. (32) 325 68 00, Fax. (32) 325 68 09

POGOTOWIE RATUNKOWE

(32) 226 21 00, (32) 226 26 65 lub 999
ul. Wyzwolenia 5, 43-190 Mikołów

STRAŻ POŻARNA

(32) 326 23 10, (32) 326 23 11 lub 998
ul. Prusa 7, 43-190 Mikołów

POLICJA

(32) 737 72 00, (32) 737 72 55 lub 997
ul. Józefa Rymera 1, 43-190 Mikołów
Dzielnicowy – mł. asp. Dariusz Cuber,
tel. 32 737 72 69 lub 723 65 65 29.

POGOTOWIE GAZOWE

(32) 227 31 24 lub 992
ul. Barbary 25, 43-100 Tychy

POGOTOWIE ENERGETYCZNE

(32) 303 09 91 lub 991

POGOTOWIE WODNE

(32) 325 70 00

ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

(32) 326 04 30
ul. Prusa 7, 43-190 Mikołów

URZĄD GMINY

(32) 325 68 00,
ul. Główna 133, 43-175 Wyrach

DOM KULTURY

(32) 218 70 00
ul. Pszczyńska 366, 43-176 Gostyń

BIBLIOTEKA GOSTYŃ

(32) 218 75 23
ul. Pszczyńska 372, 43-176 Gostyń

BIBLIOTEKA WYRACH

(32) 218 72 73,
ul. Główna 58, 43-175 Wyrach

ZESPÓŁ SZKÓŁ W WYRACH

(32) 218 72 44, (32) 323 01 52
ul. Puszkina 10, 43-175 Wyrach

ZESPÓŁ SZKÓŁ W GOSTYŃ

(32) 218 76 00, (32) 323 06 33
ul. Rybnicka 141, 43-176 Gostyń

PRZEDSZKOLE W WYRACH

(32) 778 24 40
ul. Puszkina 10a, 43-175 Wyrach

PRZEDSZKOLE W GOSTYŃ

(32) 218 76 55
ul. Pszczyńska 366a, 43-176 Gostyń

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

(32) 323 02 38,
ul. Główna 107, 43-175 Wyrach

ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ

(32) 218 72 42
ul. Wagonowa 35, 43-175 Wyrach

NZOZ WYRMED

(32) 218 72 00
ul. Tysiąclecia 5, 43-175 Wyrach

NZOZ GOSMED

(32) 218 70 77
ul. Rybnicka 2, 43-176 Gostyń

OSP GOSTYŃ

(32) 218 76 66
ul. Pszczyńska 296, 43-176 Gostyń

OSP WYRACH

(32) 218 71 94
ul. Pszczyńska 76, 43-175 Wyrach

URZĄD POCZTOWY

(32) 218 71 66,
ul. Główna 58, 43-175 Wyrach

APTEKA GOSTYŃ

(32) 218 76 22
ul. Pszczyńska 368, 43-176 Gostyń

APTEKA WYRACH

(32) 218 72 46
ul. Tysiąclecia 3, 43-175 Wyrach

POWIATOWY URZĄD PRACY

(32) 224 11 39, (32) 224 10 92
ul. Chopina 8, 43-170 Łaziska Górne

GABINET NOCNEJ I ŚWIĄTECZNEJ OPIEKI MEDYCZNEJ

DLA PACJENTÓW PONIŻEJ 18 ROKU ŻYCIA:

Centrum Zdrowia w Mikołowie
Sp. z o.o. (Szpital Powiatowy)
tel. 32 325 76 00
ul. Waryńskiego 2, 43-190 Mikołów

DLA PACJENTÓW POWYŻEJ 18 ROKU ŻYCIA:

Szpital św. Józefa Sp. z o.o.
32 322 40 63
ul. Okrzei 27, 43-190 Mikołów

WICIE – Miesięcznik Samorządowy Gminy Wyrach. ISSN 1731-9501
Wydawca: Gmina Wyrach, ul. Główna 133, tel. 32 325 68 00;
Redakcja: Dom Kultury, 43-176 Gostyń, Pszczyńska 366, tel. 32 218 70 00;
e-mail: wicie@dkgostyn.pl;

Redaktor prowadzący: Jolanta Rynkiewicz-Kotwasińska;
Rada programowa: Barbara Polok, Joanna Pasierbek-Konieczny – przedstawiciele Rady Gminy Wyrach, Zofia Syta – przedstawiciel Wójta Gminy Wyrach, Jolanta Rynkiewicz-Kotwasińska – dyrektor Domu Kultury w Gostyń
Piszą dla Was: Karolina Kopacz, Jakub Pepke
Projekt graficzny, skład DTP, druk: Drukarnia Magenta, www.magentaprint.pl

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń i artykułów sponsorowanych. Nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania, selekcji oraz opatrywania tekstów własnymi tytułami.

Nasi milusińscy

Po 12 grudnia 2017 r. na świat przyszło siedmiu małych mieszkańców gminy:
Julia córka Urszuli i Marcina
Szymon syn Marty i Arkadiusza
Natalia córka Agnieszki i Piotra

Nataniel syn Anny i Adama
Wiktoria córka Moniki i Marcina
Pola córka Justyny i Łukasza
Antonina córka Anny i Jarosława

Odeszli do wieczności

Po 15 grudnia 2017 r. zmarło dziewięcioro mieszkańców gminy:
21 grudnia **Edmund Czech** z Wyr
30 grudnia **Ryszard Frączek** z Wyr
31 grudnia **Elżbieta Czech** z Wyr
5 stycznia **Bronisław Bańczyk** z Gostyni

6 stycznia **Jerzy Matysek** z Wyr
13 stycznia **Mieczysław Kubica** z Gostyni
14 stycznia **Eugeniusz Kubica** z Gostyni
15 stycznia **Zbigniew Mrukwa** z Wyr
19 stycznia **Edmund Pucher** z Wyr

W gminie przybywa mieszkańców

Według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Wyrach na dzień 31 grudnia ilość mieszkańców zameldowanych na pobyt stały wyniosła 7895 osób. Gmina Wyrach to miejsce coraz częściej i chętniej wybierane do zamieszkania.

W 2017 roku ilość mieszkańców zameldowanych na pobyt stały była o 147 osób większa niż w 2016 roku. W Wyrach przybyło 40 osób, a w Gostyni aż 107 osób.

	RAZEM	GOSTYŃ	WYRACH
ILOŚĆ MIESZKAŃCÓW ZAMELDOWANYCH NA POBYT STAŁY	7895 w tym kobiety – 4050 mężczyźni – 3845	3964 w tym kobiety – 2021 mężczyźni – 1943	3931 w tym kobiety – 2029 mężczyźni – 1902
ILOŚĆ MIESZKAŃCÓW ZAMELDOWANYCH NA POBYT CZASOWY	132 w tym kobiety – 66 mężczyźni – 66	76 w tym kobiety – 40 mężczyźni – 36	56 w tym kobiety – 26 mężczyźni – 30
URODZENIA	94 w tym kobiety – 51 mężczyźni – 43	49 w tym kobiety – 26 mężczyźni – 23	45 w tym kobiety – 25 mężczyźni – 20
ZGONY	71 w tym kobiety – 31 mężczyźni – 40	31 w tym kobiety – 9 mężczyźni – 22	40 w tym kobiety – 22 mężczyźni – 18

Karolina Kopacz

Płaćmy podatki tu, gdzie mieszkamy!

Czy wiesz, że dzięki Tobie budżet naszej gminy może być większy? Możesz mieć realny wpływ na jej rozwój! Wystarczy, że wypełniając pit wpiszesz w nim, że mieszkasz w gminie Wyrach. To takie proste, a skutkuje naprawioną drogą, remontem szkoły, czy przedszkola, do którego chodzą Twoje dzieci.

Podatek dochodowy od osób fizycznych to jedno z najważniejszych źródeł dochodów gminy. Im więcej osób będzie płaciło podatki w swoim faktycznym miejscu zamieszkania, tym wyższy będzie standard naszego życia! Osoby nadal zameldowane np. w Katowicach, ale od połowy roku zamieszkujące w gminie Wyrach, powinny rozliczyć się z Urzędem Skarbowym w Mikołowie.

Wystarczy poinformować Urząd Skarbowy w Mikołowie, gdzie jest nasze faktyczne miejsce zamieszkania – albo w rocznym zeznaniu podatkowym PIT, albo poprzez formularz ZAP-3 (składają go tylko osoby nieprowadzące działalności gospodarczej), natomiast przedsiębiorcy informują o wszelkich zmianach za pomocą formularza CE-IDG-1.

Zrób to dla siebie i swojej gminy!

Karolina Kopacz

Podatki 2018 – co, gdzie, kiedy?

Kiedy muszę zapłacić? Gdzie mogę dokonać opłaty? Jak mogę to zrobić? **I** najważniejsze – ile wynosi mój podatek? Poniżej wszystko, co musisz wiedzieć o podatkach w 2018 roku.

Termin płatności rat podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego (powyżej kwoty 100 zł) przypada na **15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada**. Termin składania deklaracji przez osoby prawne na podatek rolny i leśny upływa **15 stycznia**, a na podatek od nieruchomości **31 stycznia**. Termin składania deklaracji na podatki od środków transportowych upływa **15 lutego**. Natomiast termin płatności rat podatku od środków transportowych przypada na **15 lutego i 15 września**.

Wysokość zobowiązania nieprzekraczająca kwoty 100 zł, płatna jest jednorazowo w terminie pierwszej raty. Zobowiązanie podatkowe nie powstaje do wysokości kosztów doręczenia przesyłki, czyli do kwoty 7,80 zł nie jest wtedy wystawiana przez organ podatkowy decyzja (nakaz płatniczy).

Wzory formularzy informacji podatkowych oraz deklaracji na podatek od środków transportowych, podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny zamieszczone są na stronie <http://bip.ugwiry.rekord.pl>

Stawki podatku od środków transportowych, jak i podatku od nieruchomości uchwalone przez Radę Gminy Wyry obowiązujące na 2018 rok zamieszczone są na stronie <http://www.prawomiejscowe.pl>

W przypadku współwłasności w nieruchomości podatnicy ponoszą solidarną odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe z chwilą doręczenia decyzji (nakazu płatniczego).

W przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego lub jego zmiany (np. zmiana sposobu wykorzystania nieruchomości – rozpoczęcie lub likwidacja działalności gospodarczej, zakup lub sprzedaż nieruchomości, rozpoczęcie użytkowania budynków mieszkalnych i pozostałych, zakup lub sprzedaż pojazdu), zawiado-

mienia należy dokonać w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmian poprzez złożenie informacji podatkowej INRL-1, a w przypadku środków transportowych deklaracji.

Zapłaty podatku można dokonać w kasie Urzędu Gminy Wyry gotówką bądź kartą płatniczą w poniedziałek od godz. 8:00 do 16:30 (przerwa od 12:00 do 13:00), wtorek-czwartek od godz. 8:00 do 15:00 (przerwa od 12:00 do 13:00), piątek od godz. 8:00 do 13:00 (bez przerwy), na rachunek bankowy gminy podany w decyzjach podatkowych (nakazach płatniczych) lub u inkasenta, który dokonuje poboru podatków w Domu Kultury w Gostyni.

Decyzje wymiarowe będą roznoszone na terenie Gminy Wyry przez pracowników urzędu za zwrotnym potwierdzeniem odbioru w lutym 2018 roku. W związku z tym prosimy mieszkańców (podatników) o umożliwienie dostarczenia korespondencji (zamykanie psów, umieszczenie dzwonek w widocznym miejscu itp.).

Właściciele nieruchomości zabudowanych lub inne podmioty, które takimi nieruchomościami władają, mają obowiązek umieszczenia w widocznym miejscu na ścianie frontowej budynku tabliczki z numerem porządkowym. Obowiązek oznaczenia budynku numerem porządkowym wynika z art. 47b ustawy Prawo Geodezyjne i Kartograficzne (Dz. U. z 2017 poz. 2101 ze zm.). Niedopełnienie obowiązku wynikającego z powyższego przepisu skutkuje popełnieniem wykroczenia określonego w art. 64 Kodeksu Wykroczeń (Dz. U. z 2015 poz. 1094 ze zm.).

Referat Finansowy i Budżetu UG Wyry

Urząd Skarbowy informuje

Emeryci i renciści, którzy nie osiągnęli innych dochodów oprócz emerytury czy renty i zostali rozliczeni przez organ rentowy na formularzu PIT-40A, a jednocześnie chcą tylko przekazać 1% podatku dla wybranej organizacji pożytku publicznego, mogą to uczynić bez składania zeznania, poprzez złożenie oświadczenia na formularzu PIT-OP. Jego wypełnienie jest znacznie prostsze niż sporządzenie zeznania rocznego.

Na podstawie takiego oświadczenia PIT-OP, urząd skarbowy samodzielnie wyliczy kwotę 1% podatku i prześle ją na wskazaną w oświadczeniu organizację pożytku publicznego.

Druki te można pobrać w urzędzie skarbowym lub na stronie internetowej portalu podatkowego. Zachęcamy do skorzystania z tego prostszego sposobu wspomagania organizacji pożytku publicznego.

Barbara Cieniawska-Lenard
Urząd Skarbowy w Mikołowie

Sprawdź datę ważności swojego dowodu osobistego

Ponad 1,1 mln Polaków, którym w ubiegłym roku skończyła się ważność dowodu osobistego, nie wymieniła go na nowy. Pamiętajmy, że nieważny dowód osobisty może przysporzyć nam wiele kłopotów.

Dowód osobisty, którego ważność upłynęła, nie spełnia swoich funkcji, czyli przede wszystkim nie potwierdza naszej tożsamości i obywatelstwa. Nie można się nim dłużej posługiwać – nie załatwimy żadnych spraw w urzędach, na poczcie czy na granicy. Nie dokonamy także zakupów na raty oraz nie weźmiemy kredytu.

Mieszkańcu, sprawdź datę na swoim dowodzie osobistym, a kiedy stwierdzisz, że upłynął termin jego ważności, niezwłocznie złóż wniosek o wydanie nowego dokumentu.

Wniosek składa się osobiście w postaci papierowej w dowolnym urzędzie, niezależnie od adresu zameldowania lub elektronicznie za pośrednictwem platformy ePUAP. Zachęcamy do korzystania ze strony www.obywatel.gov.pl. Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Wyry, pokój nr 4 (parter), tel. 32 325 68 10.

Urząd Stanu Cywilnego w Wyrach

Z Nowym Rokiem nowym krokiem, czyli zmiany na 2018 rok

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, wprowadzamy szereg udogodnień, z których warto skorzystać.

- Jednym z nich jest **powiadomianie sms lub/i mailem** m.in. o zbliżającym się terminie płatności podatku. Wystarczy tylko wypełnić druk oświadczenia, w którym wskaże się numer telefonu lub/i adres skrzynki mailowej, na który będzie przychodzić powiadomienie. Druki dostępne są w Urzędzie Gminy Wyry oraz w szkołach podstawowych, można je też pobrać ze strony: www.wyry.pl w zakładce eUrząd. Wypełniony druk należy wrzucić do urny znajdującej się w Urzędzie Gminy Wyry lub w szkołach podstawowych w Wyrach i w Gostyni (nie ma możliwości przekazania druku w pliku elektronicznym).
- Kolejnym udogodnieniem jest założenie **konta na platformie eUrząd**, gdzie Podatnik może uzyskać dostęp do danych o stanie zobowiązań podatkowych (wysokości podatku, dokonanych wpłat, terminach płatności itp.), jak również dokonać z tego poziomu płatności. Podatnik w przypadku załatwiania spraw w urzędzie ma też wgląd na jakim etapie jest prowadzona sprawa.
- Podatnik, klient nie musi posiadać gotówki, aby dokonać wszelkich płatności w kasie Urzędu Gminy Wyry, ponieważ od sierpnia 2017 roku **płatności można dokonać kartą płatniczą**.
- Istnieje możliwość złożenia **formularza deklaracji lub informacji podatkowej w pełni elektronicznie** za pośrednictwem strony internetowej Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej ePUAP. Deklaracje i informacje muszą być opatrzone **kwalifikowanym certyfikatem podpisu elektronicznego**, weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu w rozumieniu ustawy z dnia 5 września 2016 roku o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP zgodnie z art. 20 a i 20 b ustawy z dnia 17 lutego 2005 roku o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Zofia Syta

Bezpłatne warsztaty dla kierowców

Jeśli nie jesteś pewien, czy potrafisz wyjść z poślizgu w momencie utraty kontroli nad samochodem, lub też robiłeś prawo jazdy dawno temu i część przepisów po prostu wyleciała Ci z głowy, te warsztaty są właśnie dla Ciebie!

Zachęcamy kierowców do uczestnictwa w bezpłatnych zajęciach z zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz jazdy samochodem w trudnych warunkach. Warsztaty przeprowadzane będą w Katowicach na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego.

Zajęcia są całkowicie darmowe i kierowane do dwóch grup kierujących: w wieku: 18-25 lat i 50+. Proponowana forma doskonalenia umiejętności jest niejednokrotnie jedyną okazją dla kierujących, aby mogli sprawdzić i wspomóc swoje umiejętności za kółkiem pod czujnym okiem osób, które na co dzień związane są z obszarem ruchu drogowego.

Warsztaty odbywać się będą na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Katowicach przy ul. Francu-

skiej 78 (każdorazowo o godz. 9.00). Zgłoszenia należy dokonywać pod numerem telefonu 798 031 225, od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-15.00. Ilość miejsc jest ograniczona – o zakwalifikowaniu decyduje kolejność zgłoszeń.

Harmonogram szkoleń realizowanych w ramach kampanii „Z młodym kierowcą w drodze po doświadczenie”:

- 27 stycznia
- 10 marca
- 26 maja
- 9 czerwca
- 29 września
- 24 listopada

Harmonogram szkoleń realizowanych w ramach kampanii „Świadomy kierowca 50+”:

- 24 lutego
- 21 kwietnia
- 23 czerwca
- 27 października
- 15 grudnia

Karolina Kopacz

Przyjdź na bezpłatne badania!

Jeszcze do końca kwietnia masz szansę bezpłatnie przebadać się pod kątem zakażenia wirusem HCV. W Polsce aż 80% zakażonych tym wirusem jest nieświadoma swojej choroby!

Na terenie powiatu mikołowskiego trwa akcja organizowana przez Fundację Gwiazda Nadziei. Aby skorzystać z badania, wystarczy zgłosić się do wskazanych punktów diagnostycznych, biorąc udział w akcji. Nie trzeba wykazywać się zameldowaniem.

Badanie pozwala stwierdzić, czy dana osoba miała kontakt z wirusem HCV. Testy wykonywane są w ramach szybkiego badania krwi z palca. Wynik badania dostępny jest już po 15 minutach. W przypadku pozytywnego wyniku anty-HCV, kolejnym krokiem jest badanie HCV RNA, mówiące o obecności wirusa HCV we krwi, a co za tym idzie konieczności podjęcia leczenia.

HCV jest groźnym wirusem, przenoszonym przez krew. Do zakażenia może dojść, gdy do krwiobiegu zdrowej osoby dostanie się krew osoby zakażonej HCV. Pierwszymi objawami choroby są nudności, osłabienie, uczucie zmęczenia, dolegliwości układu pokarmowego i osłabiony apetyt.

W zaawansowanym stadium dochodzi do zaburzeń orientacji, powiększenia obwodu brzucha, obrzęku podudzi i żółtaczki. Przez wiele lat osoba zakażona może nie mieć żadnych objawów, dlatego większość zakażonych wirusem HCV w Polsce nie jest świadoma swojej choroby.

W tych miejscach można wykonać bezpłatne badania w kierunku zakażenia wirusem HCV w powiecie mikołowskim:

ŁAZISKA GÓRNE

PROELMED PORADNIA – plac Ratuszowy 1b (od pon. do pt. od godz 7:00 do godz. 9:00)

PROELMED PORADNIA – ul. Staszica 4a (od po.n do pt. od godz 7:00 do godz. 8:30)

MIKOŁÓW

CENTRUM ZDROWIA SZPITAL – ul. Waryńskiego 2 (od poniedziałku do piątku od godz 7:30 do godz 15:00)

CENTRUM ZDROWIA PORADNIA – ul. Okrzei 31

GOSTYŃ

NZOZ GOSMED – ul. Rybnicka 2

WYRY

NZOZ WYRMED – ul. Tysiąclecia 5

Karolina Kopacz

WZW typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Nawet jedna niewidoczna dla oka kropla zainfekowanej krwi może doprowadzić do zakażenia. Wirusowe zapalenie wątroby zabija na świecie 1,4 mln osób rocznie, czyli więcej niż AIDS. 81% Polaków znalazło się w sytuacji, w której mogło dojść do zakażenia wirusem HCV. ¹ Większość zakażonych HCV przez wiele lat postępującej choroby nie odczuwa żadnych dolegliwości. WZW C jest odpowiedzialne za blisko 70% przypadków raka wątroby w Europie. ²

Nie daj się zaskoczyć

Zbadaj swoją krew
Sprawdź, czy nie jesteś zakażony!

Organizatorzy kampanii:

Partnerzy:

Nareszcie wspólna komunikacja!

Od 1 stycznia obowiązują wspólne bilety, dzięki którym możemy swobodnie jeździć po całej metropolii!

Wspólny bilet

Dotychczas największą zmaganiem podróżujących po naszej aglomeracji były różne bilety obowiązujące w wielu miastach. Inne bilety trzeba było mieć przemieszczając się po Tychach, inne po Katowicach, jeszcze inne podróżując do Tarnowskich Gór. Dobrze wiedzą o tym uczniowie i studenci, dla których nie raz konieczny był zakup aż trzech biletów okresowych, których koszt zwykle dawał się boleśnie odczuć w budżecie rodzinnym.

Po prawie 20 latach doczekaliśmy się wspólnego biletu. Teraz bez przeszkód i zbędnych komplikacji, możemy przemieszczać się aż po 41 miastach i gminach naszej metropolii! Od 1 stycznia wprowadzono

dzony został wspólny bilet jednorazowy, natomiast 1 kwietnia ujednolicone zostaną także bilety okresowe.

Bezpłatne przejazdy dla dzieci i młodzieży

Prawdziwą rewolucją jest wprowadzenie darmowych przejazdów dla dzieci i młodzieży do 16. roku życia. Z ulgi można korzystać w autobusach, tramwajach i trolejbusach z logo KZK GOP, MZKP Tarnowskie Góry i MZK Tychy. Żeby korzystać z bezpłatnych przejazdów, niezbędna jest spersonalizowana karta ŚKUP. Jeżeli uczeń nie ma jeszcze karty ŚKUP, wniosek o jej wyrobienie można złożyć w jednym z Punktów Obsługi Klienta lub Obsługi Pasażera. W Tychach zlokalizowane są dwa takie punkty: **Kolporter, ul. Konfederatów Barskich 19** oraz **ul. Dąbrowskiego 87**. Wszystkie punkty można znaleźć na stronie: portal.kartaskup.pl.

Spersonalizowana karta ŚKUP

Dofinansowaliśmy nowe radiowozy

Dzięki wsparciu lokalnych władz samorządowych, m.in. Gminy Wiry, mikołowska policja zakupiła pięć nowych radiowozów.

18 stycznia na rynku w Mikołowie, trzy nowe pojazdy marki Opel Astra zostały oficjalnie oddane Komendantowi Powiatowemu Policji w Mikołowie mł. insp. Rafałowi Głuchowi. W uroczystości wzięła udział wójt gminy, Barbara Prasol. Cał-

kowity koszt dofinansowania wyniósł 98 500 zł. Pozostałą część sfinansowano z budżetu policji.

Czwarty samochód, marki Kia Ceed, policja pozyskała z budżetu KGP w ramach modernizacji swoich jednostek, natomiast ostatniego opla astrę wręczono policjantom podczas odprawy służbowej podsumowującej pracę śląskiej policji w 2017 roku, która odbyła się w Katowicach.

Karolina Kopacz

Wójt Barbara Prasol odbierająca podziękowania za okazane wsparcie finansowe

Jeśli uczeń już ją posiada, w tych samych punktach może zakodować przysługującą mu ulgę. Wniosek można wysłać również przez internet poprzez wspomnianą wyżej stronę. Do wniosku należy dołączyć zdjęcie.

Do końca marca będzie można korzystać z bezpłatnych przejazdów na podstawie ważnej legitymacji szkolnej. Jeśli uczeń posiada jeszcze ważny bilet okresowy, zostanie zwrot gotówki za jego niewykorzystaną część. Ulgę należy zakodować w momencie, gdy dziecko skończy 7 lat. Do osiągnięcia tego wieku, dzieci jeżdżą bezpłatnie na podstawie oświadczenia osoby, opiekującej się nimi w czasie podróży.

Jeśli uczeń rocznikowo kończy 16 lat, znaczenie ma data jego urodzin. W przypadku, kiedy urodził się np. 15 lutego – z ulgi korzystać może do 30 września. Jeśli urodził się 15 listopada – z ulgi korzysta do 15 listopada, a nie tylko do 30 września.

W przypadku, kiedy uczeń ma już 13 lat, może złożyć wniosek samodzielnie. Jeśli jednak chce to zrobić za niego rodzic, musi mieć on ze sobą pełnomocnic-

two podpisane przez dziecko. Rodzic lub prawny opiekun przy składaniu wniosku musi mieć ze sobą dokument potwierdzający swoją tożsamość i tożsamość dziecka. Gdy dziecko nie ma jeszcze 13 lat, wniosek w jego imieniu musi złożyć rodzic lub prawny opiekun. Wystarczy do tego legitymacja szkolna dziecka.

Do końca marca będzie obowiązywał okres przejściowy, w którym można wyrobić kartę ŚKUP. Trzeba jednak pamiętać, aby w takiej sytuacji mieć ze sobą ważną legitymację szkolną. Na jej podstawie kontroler uzna prawa do ulgi.

Karolina Kopacz

W razie wątpliwości, zadzwoń!

- Bezpłatna infolinia KZK GOP – 800 16 30 30
- Centrum Obsługi Pasażerów MZK Tychy – 32 219 38 20 wew. 36, 37, 29
- Biuro Obsługi Pasażera MZKP Tarnowskie Góry – 32 384 66 28, 32 285 28 85
- strona internetowa: metropoliaje-dziemy.pl, e-mail: jedziemy@metropoliagzm.pl

Papierowe bilety jednorazowe/krótkookresowe

STREFA	Cena biletu za przewóz osób		Cena biletu za przewóz zwierząt i bagażu
	Normalny	Ulgowy	
1. Przejazd jednorazowy w granicach jednego miasta (gminy) lub przez 20 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek)	3,20 zł	1,60 zł	3,20 zł
2. Przejazd jednorazowy w granicach dwóch sąsiadujących miast (gmin) lub przez 40 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek)	3,80 zł	1,90 zł	
3. Przejazd jednorazowy w granicach trzech i więcej miast (gmin) lub przez 90 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek)	4,80 zł	2,40 zł	

Elektroniczne bilety jednorazowe/krótkookresowe wg taryfy strefowo-czasowej kupowane za pomocą telefonów komórkowych

STREFA	Cena biletu za przewóz osób		Cena biletu za przewóz zwierząt i bagażu
	Normalny	Ulgowy	
1. Przejazd jednorazowy w granicach jednego miasta (gminy) lub przez 20 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek)	3,00 zł	1,50 zł	3,00 zł
2. Przejazd jednorazowy w granicach dwóch sąsiadujących miast (gmin) lub przez 40 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek)	3,60 zł	1,80 zł	
3. Przejazd jednorazowy w granicach trzech i więcej miast (gmin) lub przez 90 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek)	4,40 zł	2,20 zł	

Nowy rejestrator prędkości już w użyciu

Mikołowska policja od stycznia jest w posiadaniu nowego radaru – TruCam. Mierzy on nie tylko prędkość, lecz także ma możliwość wykonywania zdjęć oraz nagrywania pojazdów.

TruCam to nowoczesny laserowy miernik prędkości, który pozwala mierzyć prędkość lub zarejestrować inne wykroczenie z odległości nawet ponad jednego kilometra! Nowy radar posiada m.in. opcje ustawienia zbliżenia i ostrości zapisu rejestrowanego pojazdu. Może on rejestrować prędkość pojazdów zbliżających się, jak i również odjeżdżających z miejsca pomiaru i zarejestrować znajdujące się z tyłu numery rejestracyjne.

Umożliwia to pokazanie przez policjanta zdjęcia lub nagrania pojazdu osobie kon-

TruCam pozwala mierzyć prędkość lub zarejestrować wykroczenie z odległości nawet ponad jednego kilometra

trobowanej. Jest to spore ułatwienie w sytuacjach spornych z kierowcami, ponieważ rozwiewa wszelkie wątpliwości, co do poprawności pomiaru, jeszcze na miejscu kontroli.

Karolina Kopacz

XXXVIII sesja Rady Gminy Wiry

Pierwsza w tym roku sesja Rady Gminy Wiry odbyła się 23 stycznia. Obrady otworzyła wiceprzewodnicząca rady Barbara Polok. Przywitała zebrane osoby, a następnie przedstawiła porządek obrad, który radni przyjęli jednogłośnie. Podobnie przyjęty został protokół z poprzedniej sesji. W obradach uczestniczyli zaproszeni goście – Barbara Pepke, radna powiatu mikołowskiego oraz Edward Przybysz, dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg. Barbara Pepke przedstawiła sprawozdanie z podjętych przez nią od początku kadencji interwencji w sprawach Gminy Wiry. Radna m.in. zabiegała o zwiększenie dofinansowania Bitwy Wyrskiej z budżetu powiatu, w wyniku czego kwota ta uległa trzykrotnemu zwiększeniu, monitoruje cofnięcie pozwolenia na składowanie odpadów na terenie przedsiębiorstwa przy ul. Pszczyńskiej, zabiegała również o zabezpieczenie w budżecie powiatu środków na stworzenie transportu publicznego z Gminy Wiry do szkoły w Orontowicach. W sprawozdaniu radna przytoczyła także treść swych licznych wystąpień do Powiatowego Zarządu Dróg o remonty, modernizację i poprawę bezpieczeństwa na drogach powiatowych na terenie Gminy Wiry. Z jej inicjatywy Rada Powiatu występowała do Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad o poprawę bezpieczeństwa na skrzyżowaniu dróg 928 i DK 44, czy na tak zwanej „mikołowskiej górce”, gdzie często dochodzi do wypadków samochodowych. Sprawa ta jednak wymaga dalszego zaangażowania ze strony lokalnych samorządów, ponieważ na ten moment nic nie wskazuje, żeby w najbliższym czasie mogło się coś w tej kwestii zmienić. Radna interweniowała także

u władz Województwa Śląskiego w sprawie remontu ul. Pszczyńskiej oraz montażu sygnalizacji świetlnej przy skrzyżowaniu z ul. Główną, gdzie często dochodziło do potrąceń pieszych.

Następnie głos zabrał Dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg, który wymienił wszystkie inwestycje na drogach powiatowych na terenie Gminy Wiry w latach 2015 – 2017. Inwestycje te dotyczyły głównie remontów ulic: Puszkina, Drzymały, Dąbrowszczaków, Łuczniaków i Rybnickiej. Dyrektor Edward Przybysz podkreślił, że podział środków między Wiry i Gostyni, dostosowywany jest do potrzeb, w innym wypadku niemożliwe byłoby przeprowadzenie większych inwestycji. Przykładowo w ubiegłym roku, w związku z kosztownym remontem ul. Rybnickiej w Gostyni, większe środki przeznaczone zostały na tę miejscowość. Poruszanym tematem był fakt warunkowania przeprowadzenia przez Zarząd Powiatu inwestycji na drogach powiatowych udziałem Gminy Wiry w kosztach. Radni podkreślali, że znaczna część środków na remont dróg powiatowych, pochodzi z budżetu gminy. W konsekwencji tego gmina pozbywa się funduszy, które mogłyby zostać wykorzystane na remonty dróg gminnych.

W dalszym etapie obrad, przewodniczący poszczególnych komisji stałych Rady Gminy przedstawili sprawozdania z prac komisji w okresie w okresie międzysesyjnym. Następnie sprawozdanie z pracy w okresie międzysesyjnym przedstawiła wójt Barbara Prasol. W sprawozdaniu pojawiły się informacje dotyczące m.in.:

- ukończenia w 80% termomodernizacji budynku gminnego przedszkola w Gostyni w ramach zadania przebudowy

i rozbudowy budynku. Wykonawcą robót jest Przedsiębiorstwo Budowlane DOMBUD S.A. z Katowic.

- przekazania placu budowy w związku z realizacją zadania pn.: „Budowa i zmiana nawierzchni ul. Słonecznej w Wyrach wraz z wykonaniem kanalizacji deszczowej i remontem sieci wodociągowej w obrębie pasa drogowego z wyprowadzeniem poza obręb wykonanej przebudowy nawierzchni drogowej”. Postępowanie przetargowe wygrała firma P.P.U.H. „LIBUD” Liberda Sp.J.
- zawarcia umowy z Firmą Projektowo-Budowlaną „PION” S.C. M. Dronka, E. Oberc z Lubenia, przedmiotem której jest realizacja budowa kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w Gostyni w ramach Aglomeracji ul. Miarowa, wraz z przebudową sieci wodociągowej na ulicy Miarowej i Pszczyńskiej w Gostyni.
- dokonania ostatecznego rozłączenia przyłącza wodociągowego pomiędzy budynkiem Gminnego Przedszkola a budynkiem komunalnym przy ul. Pszczyńskiej 370 w Gostyni.
- podpisania umowy z Przychodnią Weterynaryjną „OMNIWET” z siedzibą w Orzeszu, w zakresie wyłapywania bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Wiry w 2018 roku.
- podpisania umowy w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi z terenu Gminy Wiry w 2018 r. Wykonawcą zadania jest Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami „FAUNA” z Rudy Śląskiej.
- podpisania umowy z Leśnym Pogotowiem Jacek Wąsiński w Mikołowie w zakresie przyjmowaniu dzikich krajowych, egzotycznych oraz udomowionych rannych zwierząt z terenu Gminy Wiry.
- zakończenia przetargu ustnego nieograniczonego na zbycie nieruchomości

ści położonej w Wyrach przy ul. Pszczyńskiej bocznej, działki 1066/106 o powierzchni 0,1152 ha. Działkę wylicytowano za kwotę 48 500 zł.

- zawarciu umowy z Firmą Realizacyjną „Bazet” Sp. z o.o. Sp. K z Palowic na ustalenie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych dla pięciu działek położonych w Wyrach przy ul. Pszczyńskiej bocznej.
- zawarciu umowy z Pracownią Geodezyjną „Geobandrowscy” Henryk Bandrowski na wznowienie znaków granicznych nieruchomości położonej w Gostyni przy ul. Bojdoła granicy działki 2456/158 z działką 2824/158.
- zawarciu umowy z Pracownią Geodezyjną „Geobandrowscy” Henryk Bandrowski na wznowienie znaków granicznych nieruchomości położonej w Wyrach przy ul. Pszczyńskiej – ul. Dwór i wykonanie dokumentów umożliwiających doprowadzenie do zgodności zapisów w ewidencji gruntów oraz mapy ewidencyjnej ze stanem faktycznym działki nr 38.

Wójt przedstawiła także planowane inwestycje, na których realizację Gmina Wiry pragnie pozyskać środki z funduszu solidarności, powstałego w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Kolejnym punktem obrad było zapoznanie się z korespondencją, która wpłynęła w okresie międzysesyjnym do Rady Gminy. W dalszej części spotkania radni wystosowali zapytania oraz wolne wnioski. Ostatni punkt obrad stanowiło głosowanie radnych w sprawie uchwał. Odczytanych zostało dziesięć uchwał, wszystkie zostały przegłosowane. Po głosowaniu wiceprzewodnicząca rady zakończyła obrady.

Kolejna sesja Rady Gminy planowana jest na 22 lutego.

Jakub Pepke

Dofinansowanie do kotłów gazowych

25 stycznia w Domu Kultury w Gostyni odbyło się spotkanie z mieszkańcami Gminy Wiry dotyczące dofinansowania do wymiany kotłów węglowych na gazowe. Gmina Wiry będzie się starała o dofinansowanie ze środków unijnych do projektu „Poprawa jakości powietrza w Gminie Wiry poprzez wymianę nieekologicznych źródeł ciepła”.

Najważniejsze informacje poruszone podczas spotkania:

1. Terminy

- Do **28 lutego** mieszkańcy mogą składać wnioski o udział w projekcie wraz ze świadectwem charakterystyki energetycznej budynku, dokumentem potwierdzającym prawo do dysponowania nieruchomością, w której będzie instalacja nowego kotła oraz zgodę ewentualnego współwłaściciela na przeprowadzenie inwestycji. Wnioski składane po 28 lutym będą wpisywane na listę rezerwową.

- Do **30 czerwca** Gmina Wiry ma czas na złożenie wniosku o dofinansowanie projektu do Urzędu Marszałkowskiego.

- Ogłoszenie wyników konkursu to **styczeń 2019 roku**.

- Realizacja inwestycji to prawdopodobnie **lato 2019 roku**. Inwestycje mogą być przeprowadzane później. O terminie decyduje mieszkaniec. Terminem ostatecznym jest **grudzień 2020 roku** (prosimy o określenie terminu we wniosku o udział w projekcie).

2. Kwestia świadectwa charakterystyki energetycznej

Załącznikiem niezbędnym do wniosku jest świadectwo charakterystyki energetycznej, w którym audytor wykazuje kalkulację efektu ekologicznego (obniżenie CO₂ o minimum 30%, redukcja emisji pyłów – wskaźnik PM 10). Jeżeli budynek nie jest ocieplony, a mieszkaniec chce dokonać tej inwestycji w tym roku – może wziąć udział w projekcie. W świadectwie musi być uwzględniony stan „przed” ociepleniem budynku i stan „po”.

3. Wysokość dofinansowania

Mieszkaniec może uzyskać maksymalnie 9000 zł dofinansowania, przy wkładzie wła-

snym 6000 zł. Jeżeli koszty kwalifikowane będą niższe, to mieszkaniec otrzyma 60% z kwoty kosztów kwalifikowanych. Gmina będzie miała 30 dni na wypłatę transzy.

4. Prowadzenie działalności gospodarczej

Jeżeli pod danym adresem jest zgłoszona działalność gospodarcza nie można brać udziału w projekcie. Wyjściem z sytuacji jest zamknięcie działalności lub przeniesienie działalności pod inny adres na okres trwałości projektu (min. 5 lat).

5. Kontrola

W trakcie trwania projektu będą przeprowadzane kontrole przez przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego oraz Urzędu Gminy Wiry w losowo wybranych domach.

6. Koszty kwalifikowane

- demontaż starego źródła ciepła,
- zakup i montaż nowego źródła ciepła wraz z konieczną budową lub przebudową instalacji gazowej,
- zakup i montaż **niezbędnej** armatury do prawidłowego funkcjonowania i obiegu ciepła,

Tylko do 28 lutego można składać wnioski o udział w projekcie

- próby szczelności i ciśnieniowe.

Więcej informacji można uzyskać na stronie www.wiry.pl lub bezpośrednio w Referacie Pozyskiwania Funduszy i Promocji Gminy tel. 32 325 68 32 lub 32 325 68 13.

Budowa kanalizacji na ul. Miarowej

28 grudnia 2017 roku zostały zawarte umowy z firmą wykonawczą oraz inspektorem nadzoru inwestorskiego wyłonione w wyniku przetargu, związanego z budową kolejnego odcinka kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w Gostyni na ul. Miarowej.

Najkorzystniejszą ofertę złożyła **Firma Projektowo-Budowlana Pion s.c. M. Dronka, E. Oberc ul. Siedliska 347, 36-042 Lubenia** na kwotę brutto 2 783 397,75 zł. Firmą nadzorującą została **firma Dosbud Sp. z o. o. ul. Jarzębinowa 5, 43-176 Gostyń**, która złożyła najkorzystniejszą ofertę na kwotę brutto 28 782,00 zł.

W oparciu o zawarte umowy **4 stycznia** przekazano plac budowy dla inwestycji. Firma wykonawcza zobowiązała się do zrealizowania inwestycji w terminie do **16 maja 2018 roku**. Do tego dnia zostaną zakończone roboty związane z wykonaniem sieci, przybielkowych pompowni ścieków oraz nastąpi jej rozruch technologiczny.

Pracownicy firmy Pion s.c. dokonują obecnie wizji w terenie i organizują plac budowy. Prosimy mieszkańców o umożliwienie firmie dokonania oględzin.

Po uzyskaniu przez wykonawcę pozwolenia na użytkowanie, co powinno nastąpić z początkiem czerwca 2018 roku, właściciel nieruchomości zobowiązany będzie do wykonania przyłącza od pompowni przydomowej do budynku. Następnie mieszkaniec zgłasza gotowość do odbioru przyłącza do Zakładu Gospodarki

Komunalnej w Wyrach (mieszczonego się przy ul. Wagonowej 35), z którym w dalszej kolejności podpisywana jest umowa na odbiór nieczystości ciekłych.

Niniejsza inwestycja będzie współfinansowana przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.

Warunkiem pełnego wykorzystania środków unijnych jest, oprócz wybudowania sieci kanalizacji sanitarnej, uzyskanie efektu ekologicznego. Będzie to możliwe tylko w przypadku jeżeli wszystkie przewidziane nieruchomości zostaną podłączone do nowo wybudowanej sieci. Mając na uwadze fakt, że termin realizacji inwestycji, jak również uzyskanie efektu ekologicznego jest bardzo krótki, Urząd Gminy Wiry zwraca się z prośbą do mieszkańców o umożliwienie konstruktywnej współpracy i sprawne włączanie budynków do sieci (w terminie do końca grudnia 2018 roku), mające na celu osiągnięcie zamierzonego efektu.

W celu uzyskania informacji dotyczących realizacji przedmiotowej inwestycji można dzwonić pod następujące numery telefonów:

Kierownik budowy: Tomasz Prajsnar – tel. 600 890 399

Inspektor nadzoru robót sanitarnych: Mariusz Słaboń – tel. 691 345 607

Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji – tel. 32 325 68 31

Remont ul. Słonecznej

28 grudnia podpisano umowę z wykonawcą, a 4 stycznia nastąpiło przekazanie placu budowy. Wyłoniona w przetargu firma zobowiązała się do zrealizowania remontu ul. Słonecznej w terminie do **30 maja 2018 roku**. W ramach inwestycji wybudowana zostanie droga na odcinku 360 m, natomiast na pozostałym odcinku wymieniona zostanie nawierzchnia, aż do zjazdu na ul. Główną. Wykonana zostanie również nowa kanalizacja deszczowa i remont wodociągu w obrębie pasa drogowego.

Wykonawcą inwestycji została firma P.P.U.H. Libud Liberda s.j. z Sosnowca, która złożyła najkorzystniejszą ofertę na kwotę brutto 1 056 199, 61 zł. Natomiast firmą nadzorującą – Dosbud Sp. z o. o. ul. Jarzębinowa 5, 43-176 Gostyń, która

złożyła z ofertą na łączną kwotę brutto 13 407,00 zł.

Pracownicy firmy Libud Liberda s.j. dokonują obecnie wizji w terenie i organizują plac budowy. Prosimy mieszkańców o umożliwienie firmie dokonania oględzin. Na czas wykonywania przebudowy drogi będzie obowiązywać zmiana organizacji ruchu. Prosimy mieszkańców ul. Słonecznej do dostosowania się do niej. **W celu uzyskania informacji dotyczących realizacji inwestycji można dzwonić pod następujące numery telefonów:**

Wykonawca: Adam Liberda – tel. 506 084 115

Inspektor nadzoru: Grzegorz Kot – tel. 690 570 412

Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji – tel. 32 325 68 31

Sprawdź jak rozwija się nasza gmina!

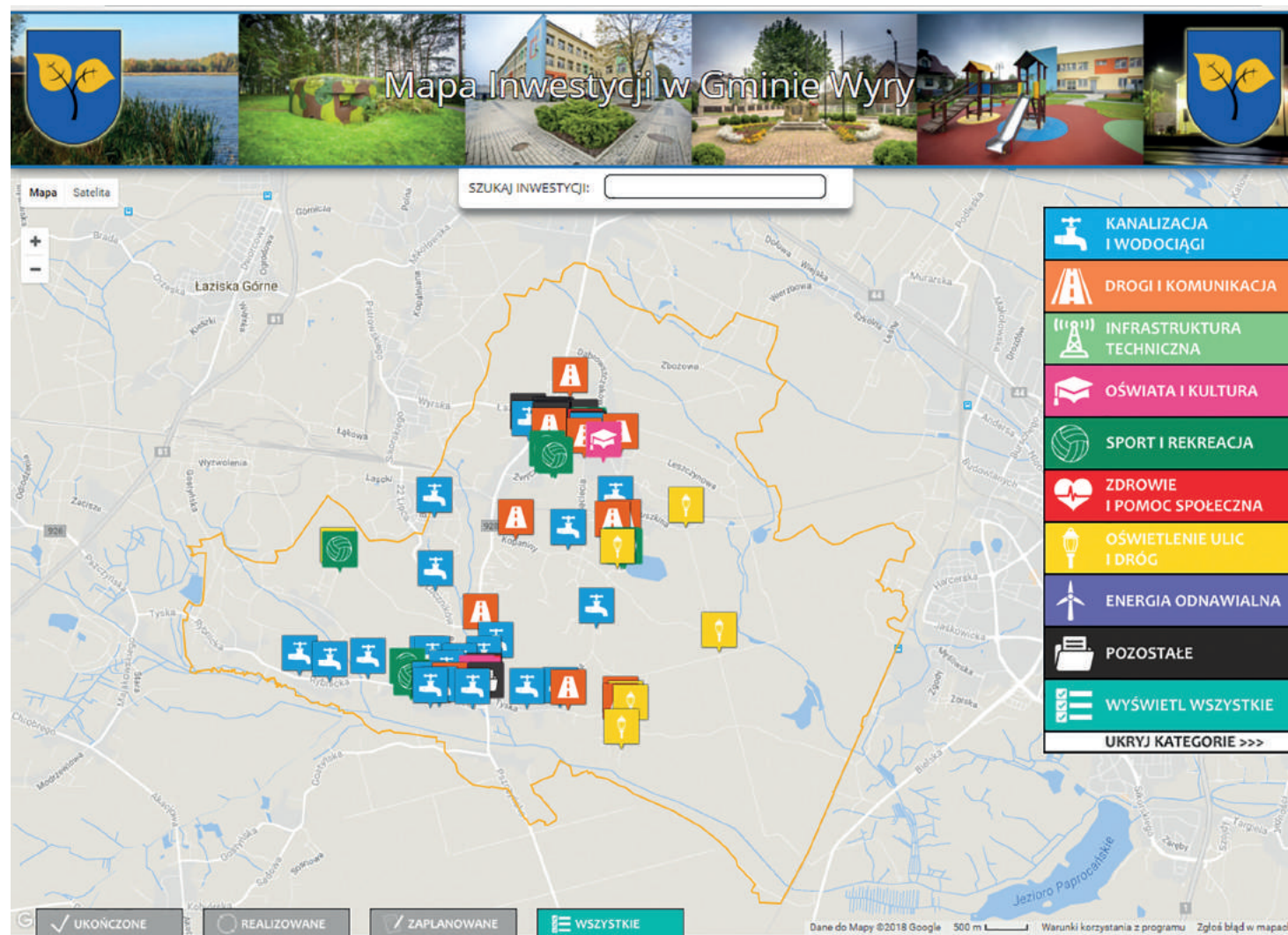
Powstała nowa strona internetowa informująca o realizowanych inwestycjach w Gminie Wiry, finansowanych i prowadzonych przez nasz urząd. Strona działa pod adresem: www.inwestycjewgminiewiry.pl.

Skrót mapy jest umieszczony na internetowej stronie głównej www.wiry.pl pod prognozą pogody. Na mapie można znaleźć i zobaczyć wszystkie inwestycje zrealizowane od 2015 na łączną kwotę ponad 24 000 000 zł!

Łatwo można się przekonać, że w Gminie Wiry naprawdę wiele się dzieje. Zapraszamy do śledzenia gminnych inwestycji na bieżąco.

UG Wiry

Kolorowa mapa inwestycji dostępna jest na stronie: www.inwestycjewgminiewiry.pl

Rekrutacja do gminnych przedszkoli

Jeśli masz dziecko w wieku od 3 do 6 lat, koniecznie zapoznaj się z poniższymi terminami rekrutacji do przedszkoli. Już w marcu rozpoczyna się postępowanie rekrutacyjne do gminnych przedszkoli w Wyrach i Gostyni.

Dzieci 6-letnie **mają obowiązek** odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, natomiast dzieci w wieku od 3 do 5 lat **mają prawo** do wychowania przedszkolnego. Rodzice dzieci składają wniosek do dyrektora wybranego przedszkola w następujących terminach postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego:

Lp.	Rodzaj czynności	Termin postępowania rekrutacyjnego	Termin postępowania uzupełniającego
1.	Składanie wniosku o przyjęcie do przedszkola wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnianie przez kandydata warunków i kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym	5 marca - 16 marca	9 kwietnia - 13 kwietnia
2.	Weryfikacja przez komisję rekrutacyjną wniosków o przyjęcie do przedszkola, dokumentów potwierdzających spełnianie przez kandydata warunków lub kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym, w tym dokonanie przez przewodniczącego komisji rekrutacyjnej czynności, o których mowa w art. 157 ustawy	19 marca - 30 marca	16 kwietnia - 27 kwietnia
3.	Podanie do publicznej wiadomości przez komisję rekrutacyjną listy kandydatów zakwalifikowanych i kandydatów niezakwalifikowanych.	4 kwietnia	27 kwietnia
4.	Potwierdzenie woli uczęszczania kandydata do przedszkola	4 kwietnia - 6 kwietnia	27 kwietnia - 4 maja
5.	Podanie do publicznej wiadomości przez komisję rekrutacyjną listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych	9 kwietnia	7 maja
6.	Procedura odwoławcza	9 kwietnia - 7 maja	7 maja - 4 czerwca

Postępowanie uzupełniające zostanie przeprowadzone w przypadku pozostania wolnych miejsc w przedszkolach.

Rodzice dzieci z roczników 2012, 2013 oraz 2014, które już uczęszczają do przedszkola składają deklaracje potwierdzające kontynuację wychowania przedszkolnego w przedszkolu w dniach od 26 lutego do 2 marca w godzinach od 6:30 do 16:30.

Szczegółowe informacje, w tym uchwała Rady Gminy Wyrzy dotycząca określenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie rekrutacji oraz regulamin postępowania rekrutacyjnego dostępne są stronach internetowych gminnych przedszkoli.

Zofia Syta

Rekrutacja do gminnych szkół

Do pierwszych klas w szkołach podstawowych w Wyrach i Gostyni w roku szkolnym 2018/2019 przyjmowane są dzieci **zamieszkałe** na terenie miejscowości Wyrzy oraz Gostyń:

1) z rocznika 2011 na podstawie **zgłoszenia rodziców**

2) z rocznika 2012 **na wniosek rodziców** – wymagane zaświadczenie z przedszkola, że dziecko korzystało z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2017/2018 lub opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej

ZGŁOSZENIA lub WNIOSKI należy złożyć w terminie **od 5 marca do 16 marca**.

W przypadku **wolnych miejsc**, będzie prowadzona rekrutacja dla dzieci **zamieszkałych poza obwodem szkoły** w następujących terminach:

Lp.	Rodzaj czynności	Termin w postępowaniu rekrutacyjnym	Termin w postępowaniu uzupełniającym
1.	Składanie WNIOSKU na wolne miejsca	4 kwietnia – 13 kwietnia	28 maja – 4 czerwca
2.	Podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych	do 11 maja do godz. 15.00.	do 6 czerwca do godz. 15.00.
3.	Pisemne potwierdzenie przez rodziców (opiekunów prawnych) kandydata woli przyjęcia do klasy I	11 maja – 25 maja do godz. 15.00.	6 czerwca – 11 czerwca
4.	Podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych	do 28 maja do godz. 15.00.	do 6 lipca do godz. 15.00

Druki zgłoszenia lub wniosku do klasy pierwszej szkoły podstawowej oraz wniosku dla kandydatów spoza obwodu można pobrać ze strony internetowej szkoły lub w sekretariacie szkoły.

Zofia Syta

Meldunek jest konieczny – zmiany i ułatwienia od 2018 roku

Obowiązek meldunku miał zniknąć ostatecznie z początkiem 2018 roku. Zamiast tego prezydent podpisał ustawę, na podstawie której meldunek jednak zostaje. W ustawie pojawiła się możliwość meldunku przez internet oraz zapis o tym, że cudzoziemcy, którzy będą się meldować w Polsce na pobyt stały lub czasowy, będą musieli uzyskać numer PESEL.

W dalszym ciągu czynności zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu za granicę, czy też powrotu z zagranicy można dokonać w urzędzie właściwym dla miejsca położenia nieruchomości poprzez złożenie odpowiedniego zgłoszenia. Druki zgłoszenia można pobrać ze strony BIP-UG Wyrzy – zakładka Sposoby załatwiania spraw – Ewidencja Ludności lub ze strony www.obywatel.gov.pl.

Do dokonania czynności meldunkowych należy zgłosić się z ważnym dokumentem tożsamości w obecności wła-

ściela nieruchomości dysponującego tytułem prawnym do nieruchomości tj. odpis księgi wieczystej, akt notarialny, postanowienie sądowe lub umowa najmu.

Nowością jest E-meldunek. Posiadając Profil Zaufany (informacji w sprawie założenia Profilu Zaufanego udziela Sekretariat Urzędu Gminy Wyrzy tel. 32 325 68 00) można dokonać czynności zameldowania, złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego, zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, nie wychodząc z domu, a jedynie odwiedzając stronę internetową www.obywatel.gov.pl.

Bliższe informacje na temat meldunków można uzyskać w Urzędzie Gminy Wyrzy pokój nr 4 – stanowisko ds. Ewidencji Ludności lub pod numerem telefonu 32 325 68 11.

Referat Organizacyjny
i Spraw Społecznych
UG Wyrzy

Warsztaty konsultacyjne w sprawie studium

Za nami kolejny etap konsultacji społecznych w związku z przystąpieniem Gminy Wiry do nowej edycji studium – dokumentu kreującego politykę przestrzenną dla całego jej obszaru. W ramach warsztatów konsultacyjnych, mieszkańcy gminy mieli okazję wyrazić swoje opinie podczas dyskusji z ekspertami.

Przeprowadzony został drugi etap społecznych konsultacji związanych z nową edycją dokumentu pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wiry”. W listopadzie poprzedniego roku podczas pierwszych spotkań otwartych, mieszkańcy Gminy Wiry mieli okazję zapoznać się z założeniami dokumentu studium oraz wyrazić własne opinie na temat zagospodarowywania przestrzennego w gminie. W styczniu odbył się kolejny etap spotkań, w formie warsztatów konsultacyjnych typu „World Cafe”. Polegały one na dyskusji przy stolikach z ekspertami poszczególnych dziedzin.

Warsztaty podzielone zostały na bloki tematyczne. Spotkania dotyczące dziedzin planowania przestrzennego, dziedzictwa kulturowego oraz górnictwa, odbyły się 9 stycznia w Szkole Podstawowej w Wyrach oraz 18 stycznia w Domu Kultury w Gostyni. Wówczas specjaliści danych dziedzin prowadzili stoliki eksperckie, przy których omawiali z mieszkańcami zaistniałe problemy i propozycje zmian. Ekspert ds. planowania przestrzennego, Anna Poloczek wraz z uczestnikami warsztatów na mapach planów zagospodarowania przestrzennego Wyr i Gostyni wyznaczano obszary przestrzeni publicznej, wyznaczenie rejonu „centrum” w miejscowościach, proponowano określenie rodzajów zabudowy mieszkaniowej i możliwość łączenia jej z usługami. Ekspert ds. ochrony dziedzictwa kulturowego, Irena Kontny omawiała kwestię ochrony konserwatorskiej zabytków znajdujących na terenie gminy. Wyjaśniała także, jakie obiekty mogą zostać wpisane do rejestru zabytków albo Gminnej Ewidencji Zabytków. Ekspert ds. górnictwa,

Roman Friede przy swym stoliku rozmawiał na temat obszarów górniczych i ich uwzględnienia w studium. Poruszona została kwestia zagospodarowania obszarów dotkniętych płytką eksploatacją w Wyrach oraz obszarów prognozowanych do wydobywania w Gostyni.

Część warsztatów konsultacyjnych tematycznie dotyczyła ochrony środowiska. Warsztaty te odbyły się 11 stycznia w Gostyni i 16 stycznia w Wyrach. Wówczas w spotkaniach również wzięło udział troje specjalistów tj. 2 ekspertów ds. ochrony środowiska i 1 ekspert ds. planowania przestrzennego, Leszek Kula ekspert ds. ochrony środowiska, omawiał m.in. zagrożenia wynikające z zabudowy cieków wodnych. Przy jego stoliku mieszkańcy wskazywali m.in. na potrzebę zachowania ciągów zieleni i otwartych terenów niezabudowanych. Podczas konwersacji mieszkańców z drugim ekspertem ds. ochrony środowiska Krzysztofem Filipkiem specjalizującym się w temacie gospodarki wodno-ściekowej, podobnie główną kwestią był problem rowów melioracyjnych i przydomowych oczyszczalni ścieków, rozprowadzania wody po obszarze wokół nieruchomości itp. Również w tej części warsztatów udział brała Anna Poloczek, która wówczas zajmowała się głównie tematem planowania przestrzennego w odniesieniu do środowiska przyrodniczego. Poruszane były zagadnienia uwarunkowań dla budownictwa pod względem odległości od lasu, a także różne inne kwestie nurtujące gminną społeczność.

Dzięki warsztatom konsultacyjnym mieszkańcy gminy mogli aktywnie uczestniczyć w procesie planowania przestrzennego. Ich opinie zebrane podczas

Styczeniowe spotkania były kolejnym etapem konsultacji i polegały na dyskusji przy stolikach z ekspertami poszczególnych dziedzin

dwóch pierwszych etapów konsultacji zostaną podsumowane w ankiecie, która stanowić będzie etap trzeci. Ankietę będzie można wypełnić anonimowo na stronie www.wiry.pl. Spotkania te realizowane były dzięki uczestnictwu Gminy

Wiry w projekcie „Nowa jakość konsultacji społecznych w planowaniu przestrzennym”, dofinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Jakub Pepke

Jak gospodarować odpadami

Stawka za wywóz odpadów komunalnych nie zmieniła się w stosunku do 2017 roku. Pamiętajmy o terminach płatności za wywóz oraz o składaniu deklaracji za odpady.

Zgodnie z uchwałą Rady Gminy, w przypadku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, stosuje się metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość.

Jeśli dom zamieszkuje **od 1 do 5 osób**, stawka wynosi **16 zł** za każdą osobę na miesiąc, natomiast **powyżej 5 osób**, opłata stanowi sumę kwoty **80 zł** oraz **1 zł** za każdą kolejną osobę zamieszkującą daną nieruchomość na miesiąc – jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny. Opłatę w wysokości **32 zł** za osobę za miesiąc trzeba zapłacić, jeśli odpady komunalne nie są zbierane w sposób selektywny. Jeżeli na nieruchomości właściciela nastąpiła zmiana ilości osób (urodzenie dziecka, zgon, zameldowanie), właściciel nieruchomości ma obowiązek zmiany deklaracji dotyczącej opłaty za gospodarowanie odpadami ko-

munalnymi w ciągu 14 dni od daty nastąpienia zmiany.

Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, wielorodzinnymi oraz właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, wnoszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi z dołu, **do 5. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym została wykonana usługa. Termin opłaty za odpady za styczeń upływa 5 lutego.** Opłaty można dokonać przelewem na konto bankowe (na indywidualny nr wskazany na przesłanym zawiadomieniu) lub gotówką w kasie urzędu.

Bardzo prosimy o przestrzeganie wymienionych uwag dotyczących gospodarki odpadami. **Zawiadomienia o wysokości i terminach wpłat za okres od stycznia do grudnia 2018 roku będą dostarczane wraz z decyzjami podatkowymi.**

Referat Finansów i Budżetu
UG Wiry

Dzięki takiej formie warsztatów mieszkańcy mogą aktywnie uczestniczyć w procesie planowania przestrzennego

Ku pamięci żołnierza poległego w 1939 roku

Do pamiątkowej tablicy znajdującej się na Pomniku Pamięci Żołnierzy Września 1939 r. w Gostyni dołączone zostało nazwisko poległego tam żołnierza.

W październiku 2016 roku do Urzędu Gminy Wiry wpłynęło pismo krewnej żołnierza, poległego na terenie Gostyni w trakcie Kampanii Wrześniowej – śp. szer. Ludwika Szyszki. Jego siostrzenica wystosowała prośbę o umieszczenie nazwiska żołnierza na tablicy upamiętniającej poległych na gostyńskim Pomniku Pamięci Żołnierzy Września 1939 r. Do pisma dołączone zostały kserokopie dokumentów potwierdzających historię żołnierza, a także zdjęcie jego portretu będącego w posiadaniu rodziny.

Jak wynika z otrzymanych dokumentów, Ludwik Szyszka mieszkał w Wielkich Hajdukach – obecnie Chorzów Batory. W wieku 21 lat otrzymał wezwanie do poboru wojskowego, był to maj 1937 r. Po wcieleniu do wojska polskiego służył w 73. Pułku Piechoty w stopniu szeregowego. Według przekazów rodziny, Ludwik Szyszka udając się na ostatni urlop przed wybuchem wojny, stwierdził: – *Ja mogę zginąć, ale Polska będzie.* Tymi słowami pożegnał się z matką. Gdy rozpoczęła się II wojna światowa, żołnierzom 73. Pułku Piechoty przyszło stanąć na froncie już w pierwszym jej dniu, początkowo zajmując pozycje między Tychami a Mikołowem, następnie tocząc zacięte walki pod Wyrami i Gostynią.

Ludwik Szyszka brał udział w Kampanii Wrześniowej już na samym jej początku – 1 września. Według zapisu z księgi metrykalnej, tego dnia poległ na terenie Gostyni. Miał wówczas 23 lata. Po zakończeniu działań wojennych na tym obszarze, 4 września 1939 r., ciało Ludwika Szyszki znalazł w swej zagrodzie mieszkaniec Gostyni – o czym formalnie zaświadczył później w 1950 r. Poległy żołnierz został zidentyfikowany na podstawie znajdujących się przy nim dokumentów osobistych. Wraz z pozostałymi poległymi został pochowany na terenie Gostyni w zbiorowej mogile pod lasem, przykrytej wrzosami. Niedługo później, rodzinie

Żołnierz poległy na terenie Gostyni w trakcie Kampanii Wrześniowej – śp. szer. Ludwik Szyszka

Ludwika udało się odnaleźć jego zwłoki i rozpoznać je po znaku szczególnym na ciele oraz inicjałach wyhaftowanych na onuczach żołnierza. Jego ciało zostało sprowadzone do rodzinnej miejscowości, gdzie 30 września 1939 r. odbył się pogrzeb. Od tego czasu śp. Ludwik Szyszka spoczywa na cmentarzu Parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Chorzowie Batorym.

Do 2017 roku nazwisko poległego żołnierza nie widniało na monumencie pamięci Żołnierzy Września 1939 roku w Gostyni. Po otrzymaniu pisma od siostrzenicy Ludwika Szyszki, Urząd Gminy Wiry niezwłocznie podjął kroki w celu uzupełnienia wykazu poległych. Do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego zostało wystosowane pismo z prośbą o zaopiniowanie intencji krewnej żołnierza. Po przebadaniu sprawy, Urząd Wojewódzki wydał stosowne pozwolenie. W sierpniu 2017 roku imię i nazwisko śp. Ludwika Szyszki pojawiło się na pamiątkowej tablicy, pośród nazwisk innych żołnierzy poległych w Gostyni. W ten sposób, po 78 latach pamięć o żołnierzu została uczczona w miejscowości, w której poległ.

Jakub Pepke

Uzupełniona pamiątkowa tablica na Pomniku Pamięci Żołnierzy Września 1939 roku w Gostyni

Spotkanie z historią i sztuką filmową

18 stycznia w Bibliotece w Gostyni miała miejsce projekcja filmu fabularno-historycznego „Cofnąć czas na Karskiego”. Tą interesującą produkcją, mającą przybliżyć szerszemu gronu odbiorców biografię Jana Karskiego, przedstawili młodzi współtwórcy filmu z Tychów.

Film opowiada o nastolatku, który pod wpływem odnalezionej przypadkiem książki o Janie Karskim, ma szansę na nowo odkryć siebie i zweryfikować swoje dotychczasowe postępowanie względem nauczycieli, przyjaciół i rodziny. Choć widz nie dostaje jednoznacznej odpowiedzi co do efektu podejmowanych przez bohatera działań, to przedstawione w filmie epizody z życia Jana Karskiego, wnoszą za ich powodzenie odpowiednią dozę nadziei.

Obecni na spotkaniu twórcy filmu: Kamil Adam Janko, reżyser i współautor scenariusza, oraz Kacper Perkowski, konsultant historyczny, poza swoją główną produkcją, która po premierze spotkała się z dużym uznaniem w środowisku filmowym, podzieli się z widzami także obszernym materiałem zza kulis, okraszonym wieloma cennymi ciekawostkami z planu zdjęciowego.

Spotkanie połączone z projekcją filmu było ponadto okazją do podjęcia otwartej debaty o Karskim. Swoją udział w dyskusji, która toczyła się m.in. na temat jego roli w walce z Holocaustem, mieli też uczniowie Szkoły Podstawowej i klas gimnazjalnych w Wyrach biorący udział w wydarzeniu.

Patryk Fila

Organizatorem projekcji była gostyńska biblioteka oraz Michał Kopański, radny Gminy Wiry

W spotkaniu wzięli udział uczniowie Szkoły Podstawowej i klas gimnazjalnych w Wyrach

Reżyser i współautor scenariusza Kamil Adam Janko oraz konsultant historyczny Kacper Perkowski

Historia wyrskiej poczty

Działalność poczty na terenie dzisiejszego powiatu mikołowskiego rozpoczęła się pod koniec XVIII wieku lecz zanim Wiry otrzymały własną placówkę minęło jeszcze sporo ponad 100 lat.

Mieszkańcy aby „coś załatwić na poczcie” musieli udać się do innych miejscowości. Pierwsza placówka pocztowa powstała w Mikołowie. Dokładna data nie jest znana, ale nastąpiło to ok. roku 1780. Pierwsza wzmianka pochodzi z opisu Mi-

trasie Racibórz – Mikołów, więc do przewozu przesyłek pocztowych wykorzystywano kolej. Dla transportów pocztowych wyznaczono dwa pociągi odjeżdżające z Mikołowa o godzinie 5.00 i z Raciborza o godzinie 11.00. Działalność tej placówki obejmowała następujące miejscowości wraz folwarkami i koloniami: Jaśkowice, Belk, Ornontowice, Zawada, Gardawice, Zazdrość i Zawisz.

15 marca 1866 roku ekspedycję pocztową otwarto w Tychach. Siedem razy w ty-

W dni świąteczne, które nie przypadły na niedzielę poczta była otwarta trzy razy, między 8.00 i 9.00, 11.00 i 12.00 oraz 15.00 i 17.00. Oprócz samych Tychów placówka obejmowała miejscowości: Glinka, Wilkowyje, Mąkołowice, Czułów, Żwaków, Urbanowice, Paprocany, Kopaniny i Wygorzele. Część tych miejscowości należała wcześniej pod pocztę w Mikołowie, część pod Bieruń.

1 sierpnia 1881 r. otwarto agenturę pocztową na Bradzie. W tygodniu otwarta była w godzinach 8.00 – 11.00 i 14.00 – 16.00, w niedzielę 8.00 – 10.00 i 16.00 – 17.00. Przesyłki były transportowane pociągami w kierunku Katowic i Raciborza, dwa razy dziennie w każdym kierunku. Od 1 sierpnia 1884 r. agentura była podłączona do telegrafu. W ogłoszeniu nie podano obszaru działalności, ale w 1905 r. Łaziska Górne należały jeszcze pod tę pocztę.

W 1891 roku nastąpiła zmiana dla Wyr. Od urzędu w Mikołowie odłączono Łaziska Średnie, gdzie od 1 kwietnia działała agentura pocztowa, która obejmowała same Łaziska, kopalnie Gottmituns i Trautholdssegengrube, kolonię Kamienna Góra, Wiry oraz Gostyń. W tygodniu była otwarta w godzinach 9.00 – 12.00 i 14.00 – 17.00 natomiast w niedzielę i święta w godzinach 8.00 – 9.00 i 17.00 – 18.00. Dwa razy w tygodniu i raz w niedzielę kursował posłaniec między Łaziskami i Urzędem Pocztowym w Mikołowie. Stacja telegrafu przy tej poczcie działała od 1 czerwca 1891 roku.

Na Gostyni istniała już wcześniej prowizoryczna placówka pocztowa, powstała 15 sierpnia 1885 r., która kontakt z urzędem w Mikołowie miała poprzez listonosza. Działalność polegała na sprzedaży znaczków i przyjmowaniu zwykłych przesyłek listownych i paczek. Dozwolone było przyjmowanie przesyłek wartościowych, z tym że odpowiedzialność poczta przejmowała dopiero w chwili ich przejęcia.

Należąca dotychczas do urzędu pocztowego w Mikołowie miejscowość Mokre otrzymała własną agenturę pocztową w dniu 20 kwietnia 1897 roku. Do tej agentury należały Mokre, Chechłówka, Goj, Hucisko, Mokre dworzec, kopalnia i kolonia Mokre, Wapienniki, Rusinów oraz Śmiłowice. Przesyłki pocztowe wysyłano koleją na trasie Katowice – Racibórz.

Wiry posiadały własną pocztę od 1 maja 1907 r. Działalność tej agentury obejmowała Wiry, a także domy znajdujące się poza terenem zabudowanym gminy, Ostrów, Kopaninę i leśniczówkę. Przesyłki odbierał i dostarczał posłaniec kursujący na trasie Mikołów – Łaziska Średnie.

Siegmund Schydłowski

Źródła:

Zimmermann F.-A., *Beyträge zur Beschreibung von Schlesien, Band 2, str. 90, 1783, Brieg*

Schlesische Instanzien-Notiz der Provinz Schlesien für das Jahr 1827, str. 112 – 116, 1827, Breslau

Amtsblatt der Königlichen Oppelnschen Regierung, nr 1, str. 6, 7, 1. 01. 1857, Oppeln
Amtsblatt der Königlichen Oppelnschen Regierung, nr 11, str. 71, 16. 03. 1866, Oppeln

Amtsblatt der Königlichen Regierung, nr 29, str. 204, 22. 07. 1881, Oppeln

Amtsblatt der Königlichen Oppelnschen Regierung, nr 31, str. 301, 11. 08. 1884, Oppeln

Amtsblatt der Königlichen Regierung, nr 22, str. 143, 20. 05. 1891, Oppeln

Plesser Kreisblatt, nr 31, str. 233, 31. 07. 1885

Plesser Kreisblatt, nr 15, str. 80, 9. 05. 1897
Plesser Kreisblatt, nr 18, str. 134, 4. 05. 1907

Niniejszym artykułem rozpoczynamy cykl tekstów historycznych w „Wiciu”. Już w kolejnym numerze – pierwszy wyrski telefon i telegraf. Zachęcamy do lektury!

Tabliczka przed Cesarską Agenturą Poczтовую (Skansen Kommern, Niemcy, Nadrenia-Westfalia, 2016 rok)

kołowa w publikacji wydanej drukiem w 1783 roku, w której jest tylko powiedziane, że powstała niedawno i zarządza nią pisarz miejski. Był to Johann Friedrich Neumann, członek mikołowskiego magistratu, pełniący długi czas funkcję pisarza.

W roku 1827 organizacja królewskiej poczty pruskiej w Prowincji Śląskiej wyglądała następująco. We Wrocławiu, stolicy prowincji, znajdował się Główny Urząd Pocztowy, któremu podlegały urzędy znajdujące się w większych miastach. Te z kolei miały pod sobą kilka lub kilkanaście ekspedycji pocztowych w terenie. Urzędy Pocztowe na Górnym Śląsku były w Gliwicach, Raciborzu i Pszczynie. Ten ostatni był także urzędem granicznym oraz jednostką nadrzędną dla ekspedycji pocztowych w Bieruniu, Mikołowie i Żorach (powiat rybnicki). W Pszczynie zatrudnione były trzy osoby – naczelnik, pisarz i listonosz. W Mikołowie pocztę prowadził ekspedytor August Klopsch. Tak więc w tym roku na terenie całego powiatu pszczyńskiego prowadziły działalność tylko trzy placówki pocztowe i w związku z tym poczta mikołowska obsługiwała sporą część powiatu.

Taki stan trwał jeszcze 30 lat, aż zaczęły powstawać poczty w mniejszych miejscowościach. Jak ta sytuacja rozwijała się w okolicach Pszczyny i Bierunia nie wiadomo, ale w okolicy Mikołowa wyglądało to tak. Od 1 stycznia 1857 r. w Orzeszu zaczęła prowadzić działalność ekspedycja pocztowa II klasy. W tym samym dniu rozpoczął się regularny ruch pociągów na

godniu kursował kurier z Mikołowa, przewożąc nieograniczoną ilość przesyłek. Kurier wyruszał o 6:00 z Mikołowa i był w Tychach o 7:30. O 12:30 wracał z powrotem i o 14:00 docierał do Mikołowa, więc przesyłki można było wysłać drugim pociągiem do Katowic. W tygodniu placówka była czynna w godzinach 8.00 – 12.00 i 14.00 – 17.00 natomiast w niedzielę w godzinach 8.00 – 9.00 i 17.00 – 18.00.

Skrzynka pocztowa (Skansen Kommern, Niemcy, Nadrenia-Westfalia, 2016 rok)

Dzień Babci i Dziadka

Święto Babci i Dziadka to dzień niezwykle pełen uśmiechów, wzruszeń i radości. W tym roku Gminne Przedszkole w Gostyni świętowało w Domu Kultury. Zaproszonym babciom i dziadkom przedszkolacy zaprezentowali program artystyczny, który został nagrodzony gromkimi brawami. Wnukowie obdarowali gości laurkami, upominkami i zaprosili do wspólnego poczęstunku.

Bardzo dziękujemy dyrektor domu Kultury Jolancie Rynkiewicz-Kotwasińskiej za udostępnienie sali w domu kultury, mamom przedszkolaków za pomoc w organizacji i upieczenie ciast. Relację z uroczystości można zobaczyć na portalu: gostynslaska.pl

Dyrektor i wychowawcy grup

III Gminny Konkurs Języka Angielskiego

W Szkole Podstawowej w Gostyni, 12 stycznia, odbył się III Gminny Konkurs Języka Angielskiego dla uczniów szkoły podstawowej. Uczestnicy przez 45 minut zmagali się z pytaniami sprawdzającymi znajomość leksyki oraz gramatyki języka angielskiego, a także z zadaniami testującymi rozumienie tekstów czytanych i słuchanych. Po oddaniu prac konkursowych, młodzież udała się na

słodki poczęstunek, a jury przystąpiło do sprawdzania. W tym roku poziom uczniów był tak wyrównany, że konieczna okazała się dogrywka. Ostatecznie I miejsce zajęła Marlena Ogos z SP Wyrach, II był Marcin Szulc z SP Gostyni, a III Bartłomiej Zyga również z SP Gostyni. Zwycięzcom gratulujemy!

*Joanna Kopańska
Agata Kuboszek*

Laureaci konkursu - zwyciężczyni Marlena Ogos z Wyrach oraz Marcin Szulc i Bartłomiej Zyga z Gostyni

Wywiad z Etną...

...tak zatytułowała swój wiersz Maja Szroborz, obecnie uczennica klasy VIIb Szkoły Podstawowej w Gostyni, która po raz kolejny została laureatką Wojewódzkiego Konkursu Poetyckiego pod patronatem Marszałka Województwa Śląskiego, Śląskiego Kuratora Oświaty i Prezydenta Miasta Zabrze. Maja uczestniczyła w Wernisazu Poetyckim, podczas którego otrzymała dyplom oraz tomik Antologii Poezji Dziecięcej z nagrodzonym wierszem, który

prezentujemy poniżej. Gratulujemy Mai i życzymy dalszych sukcesów poetyckich!

Zofia Pucher

Wywiad z Etną

Etna to wulkan niemały
wejdzie na nią tylko człowiek śmiały
wspaniała Etna się na wywiad zgodziła
i w strumieniu lawy przystoiła.

A wywiad wyglądał tak:

- Och, Etno, Etno wspaniała
czemuś ty taka rozgniewana?
Czemu na ludzi ogniem plujesz
i wszystko wokół siebie rujnujesz?

- Jestem rozgniewana,
gdy przez turystów zostaję podeptana.

- Wiem, że turystów jest tu jak w ulu,
ale nie chcą zadawać ci bólu.

- Postaram się o tym pamiętać
i paniki wokół siebie nie rozpętać.

- My z Etną już się żegnamy
i do jej poznania zapraszamy.

- Chyba macie rację.
Przyjmijcie ten słoik miodu i pistacje.

Maja Szroborz, laureatka Wojewódzkiego Konkursu Poetyckiego

Zapracowane Misie

Policjant, listonosz, strażak, piekarz, pielęgniarz, baletnica, kelnerka i wielu innych kilkuletnich aktorów z grupy Misie z Gminnego Przedszkola w Wyrach 9 stycznia wzięło udział w III Festiwalu i Konkursie Widowisk Jasełkowych i Kolędniczych dla teatrów przedszkolnych pt. „Mali Kolędnicy”, odbywającym się

atrologa, muzyka i metodyka wychowania przedszkolnego, przyznając nam w konkursie wyróżnienie. Po ciężkiej pracy i takim sukcesie Misiom należało się wreszcie zasłużone wynagrodzenie w postaci pięknych nagród oraz urlop wypoczynkowy podczas ferii zimowych.

Aldona Kazimierska

Dzieci przebrane były za przedstawicieli przeróżnych zawodów

w katowickim Pałacu Młodzieży. Festiwal zorganizowało Przedszkole Niepubliczne „Pałacyk”.

Występując w przedstawieniu jasełkowym „Pracowite Boże Narodzenie”, dzieci chciały pokazać jak ważna i potrzebna jest praca każdego człowieka, który rzetelnie wykonując swoje obowiązki może służyć ludziom i Bogu. Misie na scenie w profesjonalnych strojach prezentowały się i odgrywały swoje role naprawdę zawodowo. Naszą pracę dostrzegło jury w składzie te-

Spektakl „Pracowite Boże Narodzenie”

26. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

W związku z finałem WOŚP, tradycyjnie już w Domu Kultury w Gostyni odbył się charytatywny koncert, w czasie którego zbierane były pieniądze na pomoc dzieciom. Kwota zebrana w Gostyni przewyższyła ubiegłoroczny rekord.

W drugą niedzielę nowego roku, 14 stycznia, odbył się 26. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Tego dnia w całej Polsce miały miejsce liczne wydarzenia artystyczne, w czasie których zbierane były pieniądze na cele WOŚP. Przeznaczeniem tegorocznej zbiórki było wyrównanie szans w leczeniu noworodków.

Podobnie, jak w poprzednich latach, z tej okazji odbył się również koncert w Domu Kultury w Gostyni. Na scenie – charytatywnie – zagrali: Happy Folk, Zespół Fidei, Dzwoneczki, The Station oraz B.A.R. Przed publicznością wystąpiła także młodzież z gostyńskiego zespołu tanecznego oraz Janina Strzoda, finalistka XXVII Konkursu

Na scenie domu kultury charytatywnie wystąpili m. in. „Happy Folk” oraz zespół „B.A.R.”

„Po naszymu, czyli po śląsku”. Całą imprezę poprowadził Marian Makula. Poza zabawą w sali widowiskowej, najmłodszy uczestnicy imprezy mogli udać się do specjalnie przygotowanego kącika zabaw.

Pomiędzy występami odbywały się licytacje przekazanych na rzecz WOŚP darowizn. Wśród licytowanych przedmiotów znalazły się vouchery na usługi w studiach kosmetycznych, fryzjerskich, lokalach gastronomicznych, a także wiele innych. Licytacje cieszyły się sporym zainteresowaniem uczestników, co często przejawiało się w bardzo zaciętej licytacji. Za przekazanie darowizn na licytację, serdeczne podziękowania należą się osobom prywatnym oraz właścicielom firm: Estetic Studio w Gostyni, restau-

racja Stara Chata w Gostyni, sklep Lucas w Gostyni, Studio Isabell w Wyrach, Studio Fryzur Monika w Gostyni, Noma Tools w Wyrach, Salon Fryzjerski Modne Cięcie w Mikołowie, Pracownia Złotnicza Szafir w Mikołowie, zespół muzyczny Vento z Łazisk Górnych. Wyrazy uznania należą się także mieszkańcom, którzy licznie przybyli na tegoroczny koncert i hojnie wsparli akcję datkami. W tym roku wolontariusze WOŚP zebrali w Gostyni kwotę 7000,78 zł, tym samym pobijając zeszłoroczny rekord. Koncert tradycyjnie zakończyło „Światelko do nieba”, czyli widowiskowy pokaz pirotechniczny. Organizatorami wydarzenia był Dom Kultury w Gostyni oraz Urząd Gminy Wryy.

Jakub Pepke

W tym roku zebrano ponad 7000 zł!

Karnawał w Gminie Wryy

Rada Rodziców gostyńskiego przedszkola 13 stycznia zorganizowała zabawę w zimowym wystroju sali Domu Kultury. Dochód będzie przeznaczony na zakup zabawek i pomocy dla przedszkolaków z Gminnego Przedszkola w Gostyni.

Wspaniała orkiestra, smaczne dania i doskonale nastroje uczestników sprawiły, że bal należał do udanych. Rada Rodziców przygotowała liczne atrakcje, konkurs dla „Pana” i „Pani”, a Anna Myszor brawurowo przeprowadziła licytację Vouchera na pobyt w apartamentach w Wiśle.

Dyrektor przedszkola wraz z Radą Pedagogiczną składają serdeczne podziękowania wszystkim, którzy przyczynili

się do organizacji zabawy, sponsorom i darczyńcom nagród: W szczególności: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „ADW” Wryy, Sakem Sławomir Kołacz, Car Clinic Robert Dubiel, Sklepy „Masorz” i „Spożywcok” Piotr Szopa i Grzegorz Burczyk, Centrum Jastrzembscy, Salmax Wryy, Restauracje: „Pegaz” i „Stara Chata”, P.H.U. Bartex Karolina Bartniczek, Salony fryzjerskie: „Sella” oraz Joanna Pilarska, Barbara Mazur, studio fryzur „Monika”, Galeria Urody Agnieszka Walczewska, Gabinet kosmetyczny „Estetic Studio” Ewa Myszor, Studio Fotografii „Livio”, Apteka Gostyń, Sklepy spożywcze: Anny Czardybon, Mariusza Kuropieja „Mario”,

Kolorowe przebrania dzieci z „Wesołego Zakątką” w Gostyni

Salon Firan Gostyń, ul. Pszczyńska, Łukasz Szweter, Anna Myszor oraz rodzice dzieci z Gminnego Przedszkola w Gostyni, którzy ofiarowali nagrody rzeczowe, piekni ciasta i pomagali w przygotowaniach. Serdecznie dziękujemy za organizację zabawy przewodniczącej Agnieszce Szweter i całej Radzie Rodziców Przedszkola.

niespodzianka przygotowana przez Radę Rodziców. Wspólne zabawy dostarczyły mnóstwo radości. Z pewnością pozostaną w pamięci wszystkich na długo.

Uczniowie szkoły w Wyrach stworzyli prawdziwy dziki zachód!

Tradycyjnie, również w Szkole Podstawowej w Wyrach odbył się bal karnawałowy uczniów klas I-III. W tym roku sala gimnastyczna zamieniła się w „Dziki Zachód” pełen kowbojów, Indian i zwierząt. Zabawę uświetnili profesjonalni wodzirejowie. Przy dźwiękach skocznej muzyki najmłodszy uczniowie bawili się znakomicie. Chętnie uczestniczyli we wspólnych zabawach i konkursach. Brali też udział w konkurencjach sprawnościowych. W trakcie karnawałowych szaleństw na przebierańców czekała słodka

W karnawałowym nastroju odbył się też bal przebierańców w świetlicy „Wesoły Zakątek” w Gostyni. Przygotowania do tego wydarzenia trwały kilka dni. Dzieci wykonały dekoracyjne maski, świetlicę przyozdobiło kolorowymi łańcuchami i balonami. Kiedy karnawałowy nastrój udzielił się wszystkim, nadszedł czas na rozpoczęcie zabawy. Wychowankowie przebrali się w piękne stroje – pojawili się między innymi wojownicy, księżniczki, damy dworu, a nawet wampiry. – *Wspólnym zabawom i tańcom nie było końca. Zmęczeni, ale pełni pozytywnych wrażeń i emocji wróciliśmy do domów* – podsumowuje Anna Duda z gostyńskiej świetlicy.

opracowała Karolina Kopacz

Kolędy, kolędy, kolędy...

„W Betlejem wielka radość się dzieje,
W Betlejem każda gwiazda się śmieje.
W Betlejem – tam Dzieciny stajenka,
W Betlejem święty Józef i Matejka.”

W okresie Świąt Bożego Narodzenia odbywa się wiele koncertów kolęd. Dla naszego gminnego chóru „Zorza” styczeń również obfitował w szereg występów. W niedzielę, 7 stycznia, chór wziął udział w koncercie kolęd w kościele pw. Niepokalanego Serca NMP w Łaziskach Dolnych, w którym wystąpiły chóry zrzeszone w Śląskim Związku Chórów i Orkiestr Okręgu Mikołowskiego: „Wanda”, „Echo”, schola młodzieżowa działająca przy tamtejszej parafii oraz Zakładowa Orkiestra Dęta Tauron Wytwarzanie.

Kolejnej niedzieli, 14 stycznia, „Zorza” wraz z chórem „Lutnia” z Pszczyny wystąpiły z koncertem kolęd w kościele Miłosierdzia Bożego w Pszczynie, po którym pojechała do Bojszów Nowych, żeby wziąć udział w XXII Gminnym i XVIII Powiatowym Przeglądzie Zespołów Kolędowych. Ilość wiernych przybyłych posłuchać koncertu nie mieściła się w ławkach kościoła Najświętszej Maryi Panny Uzdrawienia Chorych, a serdeczna atmosfera i niekończące się oklaski były dla każdego zespołu nagrodą nie tylko za występ, ale też godziny ćwiczeń

poświęcone opanowaniu kolęd i pastorałek.

W następną niedzielę stycznia chór „Zorza” wraz z zaprzyjaźnionym chórem „Lutnia” z Pszczyny wystąpił z wspólnym koncertem w kościele pw. Apostołów Piotra i Pawła w Gostyni. Chóry wykonały najpiękniejsze polskie kolędy i pastorałki, m.in.: Pójdźmy wszyscy do stajenki, Miżerna cicha, Bóg się rodzi, Wśród nocej ciszy, Tryumfy Króla niebieskiego, a także zagraniczne kolędy i pieśni bożonarodzeniowe. Serdecznie dziękujemy ks. proboszczowi Janowi Podsiadło za gościnność i umożliwienie zorganizowania koncertu kolęd, a także wszystkim słuchaczom przybyłym na nasz koncert.

„Kiedy Świąt magia nas ogarnie,
Kiedy śnieg pierwszy spadnie,
Kiedy Bóg pojawi się na Ziemi,
Niech Twe życie się odmieni.
Ciepłem otulmy naszych bliskich -
Świąt magia niechaj zjedna wszystkich.”
Święta Bożego Narodzenia są już tylko wspomnieniem, mamy nadzieję spotkać się na wspólnym kolędowaniu za rok.

Lilianna Czajkowska

Koncert zespołu Gang Marcela

7 stycznia w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Wyrach odbył się Koncert Kolęd w wykonaniu zespołu Gang Marcela.

Gang Marcela to grupa muzyczna założona przez Marcela Trojana na przełomie 1979/1980 roku, Zespół debiutował w roli „wokalnego tria” towarzyszącego najpierw Krzysztofowi Krawczykowi, a następnie Maryli Rodowicz. W 1982 roku zespół rozpoczął samodzielną działalność z własnym repertuarem i grupą akompaniującą.

Gang Marcela kojarzy się przede wszystkim z czasem lat 80., kiedy to takie piosenki jak: Tyle złamanych serc, Zaświeciła moja gwiazda, Znajdziemy pośród trosk, Ojciec żył tak jak chciał, Kto

jeśli nie ty, Mężczyzna i Izy stałe gościły na listach przebojów, a także w wielu telewizyjnych i radiowych programach oraz koncertach życzeń.

Karolina Kopacz

Koncert Noworoczny

10 stycznia w Szkole Podstawowej w Gostyni odbył się koncert noworoczny, przygotowany przez uczniów pod opieką Katarzyny Urbaniak-Wojtali.

Koncert został podzielony na dwie części. Podczas pierwszej młodsi artyści zaprezentowali tradycyjne kolędy m.in.: Przybieżeli do Betlejem, czy Bóg się rodzi. Drugą część poświęcono pastorałkom oraz polskim i zagranicznym utworom świątecznym. Nie mogło więc zabraknąć

takich przebojów, jak: Jest taki dzień oraz All I want for Christmas. Trzeba podkreślić, że nasi uczniowie zaprezentowali nie tylko talent wokalny. Część artystów pokazała również swoje umiejętności, grając na instrumentach.

Koncert noworoczny dostarczył wszystkim niezapomnianych przeżyć i pozwolił jeszcze przez chwilę cieszyć się niepowtarzalną atmosferą Świąt Bożego Narodzenia.

Joanna Kopańska

Za każdy występ „Zorza” odbiera liczne gratulacje

Chór „Zorza” na koncercie w kościele pw. Niepokalanego Serca NMP w Łaziskach

Można było usłyszeć najpiękniejsze kolędy i utwory świąteczne

Była to świetna okazja żeby zaprezentować swoje talenty muzyczne

Zawody w Istebnej

Rywalizacja, dobre humory, płatki śniegu spadające z nieba – tak upłynął nam Dzień Śniegu na Złotym Groniu w Istebnej.

21 stycznia odbyły się VII Mistrzostwa Gminy Wiry w Narciarstwie Alpejskim – slalom gigant. Do rywalizacji przystąpiło 65 zawodników w 13 kategoriach wiekowych. Narciarze podkreślali bardzo dobrze przygotowaną trasę slalomu giganta. Uczestników zawodów serdecznie przywitał Jerzy Wójcik – kierownik zawodów Ośrodka Narciarskiego Złoty Gróń w Istebnej. Rywalizacja była jak co roku zacięta. Najlepszymi okazali się – wśród pań Paulina Trojok, a wśród panów Jacek Graca. Najstarszym uczestnikiem zawodów był Stanisław Kopański, a najmłodszym Franek Swadźba.

Dekoracji zwycięzców w poszczególnych kategoriach z miejsc I-III dokonała wójt Barbara Prasol.

Medalistów przedstawiamy poniżej. Na stronie www.wiry.pl dostępna jest pełna lista osiągniętych czasów wszystkich zawodników.

KATEGORIA K1:

1. Karolina Danak
2. Olga Bojdoł
3. Anna Lewandowska

KATEGORIA K2:

1. Klaudia Danak
2. Julia Jaworska
3. Wiktoria Jelitko

KATEGORIA K3:

1. Martyna Bojdoł
2. Edyta Mazur
3. Katarzyna Langer

W rywalizacji wzięło udział aż 65 zawodników w 13 kategoriach wiekowych

KATEGORIA K4:

1. Paulina Trojok
2. Dorota Pelan
3. Karolina Kania

KATEGORIA K5:

1. Karolina Płaczek
2. Barbara Kaczorowska

KATEGORIA K6:

1. Beata Jaworska
2. Anna Patalong
3. Marzena Gałeczka

KATEGORIA M1:

1. Bartosz Gałeczka
2. Wiktor Wolnik

KATEGORIA M2:

1. Filip Jaworski
2. Szymon Mazur
3. Michał Majchrzak

KATEGORIA M3:

1. Filip Jaworski
2. Szymon Mazur
3. Michał Majchrzak

KATEGORIA M4:

1. Daniel Płonka

2. Ryszard Pelan

3. Artur Kempa

KATEGORIA M5:

1. Jacek Graca

2. Michał Hirsz

3. Piotr Walny/Kamil Płonka

KATEGORIA M6:

1. Jacek Mazur

2. Mariusz Kempa

3. Sebastian Swadźba

KATEGORIA M7:

1. Tadeusz Hirsz

2. Stanisław Kopański

Organizację zawodów wsparło finansowo Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Tychach S.A., za co serdecznie dziękujemy.

Zwycięzcom zawodów gratulujemy, a wszystkim pozostałym zawodnikom serdecznie dziękujemy za udział, świetną atmosferę i już dziś zapraszamy na zawody za rok.

Zofia Syta

Zmiany w Rakach Gostyń

Po zakończeniu jesiennego sezonu rozgrywek piłki nożnej dla grup młodzieżowych, w Klubie Piłkarskim Raki Gostyń nastąpiło kilka ważnych zmian.

Nowe władze klubu

Na grudniowym walnym zebraniu członków stowarzyszenia dotychczasowy zarząd poinformował o braku możliwości dalszego kierowania Rakami. Na nowego prezesa stowarzyszenia wybrany został Michał Dudek, który posiada już doświadczenie prowadzenia szkółki piłkarskiej w Łędzinach. Wiceprezeselem został Artur Pater, a sekretarzem Magdalena Rokicka. Nowe władze przedstawiły ambitny plan rozwoju działalności Raków. W najbliższym czasie planowany jest między innymi udział w kilku prestiżowych turniejach dla młodzików.

Raczkii Gostyń – Piłkarska Akademia Przedszkolaka

Wraz z początkiem nowego roku Stowarzyszenie Raki Gostyń zapowiedziało otwarcie piłkarskiej grupy dla najmłodszych. Zgodnie z zapowiedzią, w styczniu ogłoszono zapisy do nowego składu – Raczków. Jest to grupa skierowana na sprawnościowy rozwój przedszkolaków, chłopców i dziewczynek w przedziale wiekowym od 4 do 6 lat. Podczas treningów będą stopniowo zdobywać nawyki dobrej postawy sportowej. Nabór do grupy cały czas trwa, tak więc przedszkolacy z Gostyni i okolic nadal mają okazję dołączyć do składu Raczków.

Więcej informacji na temat bieżącej działalności stowarzyszenia na profilu facebookowym **Raki Gostyń**. W sprawie informacji o możliwości współpracy proszę pisać na adres: raki.gostyn@interia.pl.

Michał Kopański
Jakub Pepke

Fortuna zajmuje II miejsce w mistrzostwach powiatu

Co roku w Łaziskach Górnych odbywa się Powiatowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa KS Polonia. W tym roku, 20 stycznia w hali sportowej MO-SiR-u odbyła się już VI edycja nieoficjalnych mistrzostw powiatu mikołowskiego.

W turnieju udział wzięło dziesięć klubów piłkarskich, wśród nich Fortuna Wiry. Rywalizujące ze sobą drużyny podzielone zostały na dwie grupy. Podczas rozgrywek w Grupie B, Fortuna nie odniosła ani jednej porażki, pokonując: AKS Mikołów – 2:1, Gwarek Ornontowice – 1:0, LKS Bujaków – 3:0, remisując jedynie z LKS-em Gardawice – 1:1. Wyrka

drużyna zajęła pierwsze miejsce w grupie, co pozwoliło jej wziąć udział w finałowym meczu z Polonią Łaziska.

Niestety to gospodarze z finału wyszli zwycięsko z wynikiem 4:1, dzięki czemu odebrali tegoroczny Puchar Prezesa. Za zajęcie II miejsca, Fortuna również otrzymała puchar, co jest sporym osiągnięciem dla drużyny występującej w Klasie A, zważając na to, że rywalizowała ona z takimi klubami, jak Gwarek Ornontowice czy Polonia Łaziska, które rozgrywają mecze w IV lidze. Dla Fortuny Wiry jest to z pewnością dobry początek nowego roku.

Jakub Pepke

1% na sport w Gminie Wiry

Fundacja Pracownicza PRO-EKO wspiera chorych, dzieci i młodzież, placówki służby zdrowia, a od wielu lat pomaga również w różnych inicjatywach Gminie Wiry.

W 2017 roku, wzorem lat ubiegłych, fundacja wsparła imprezy sportowe organizowane dla mieszkańców Gminy Wiry przez wójta i Gminną Radę Sportu. Ze środków fundacji można było kupić drobny sprzęt sportowy i nagrody rzeczowe, za co na ręce zarządu fundacji składamy serdeczne podziękowania.

Zachęcamy do wparcia organizacji imprez sportowych dla mieszkańców Gminy Wiry poprzez przekazanie 1% podatku właśnie na ten cel. Wystarczy w formularzu PIT-37 w pozycji (nr. 137) wpisać nasz numer KRS: 0000064561 lub dokonać dobrowolnej wpłaty jak na załączonym blankiecie.

Przekazane pieniądze wrócą do Państwa, a wspieranie aktywności fizycznej naprawę się opłaca.

Zofia Syta

FUNDACJA PRACOWNICZA PRO-EKO
nr KRS: 0000064561
ul. Wyzwolenia 30, 43-170 Łaziska Górne

I Ty bądź Darczyńcą
Zostaw 1% podatku w swojej Gminie!
Razem wspierajmy SPORT w GMINIE WYRY

Jak nam pomóc?

Wystarczy w zeznaniu podatkowym (PIT) wpisać

- ❖ nr KRS: 0000064561
- ❖ podać cel szczegółowy: **SPORT w GMINIE WYRY**
- ❖ oraz kwotę wynikającą z wyliczenia 1%

lub

bezpłatnie wypełnić swój PIT za 2017 rok z programem e-pity on-line.

Szczegóły na stronie internetowej
www.fundacjaproeko.org
 w zakładce PODARUJ NAM 1%